

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Sectio VIII. an post Conciliorum Tridentinum reperiantur Concilia
Particularia, quorum Decreta confecta sint sub Archiepiscopi nomine, cum
Suffraganeorum consilio & consensu; & quænam illa sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

Senatoribus competit: quod profectò æquissimum est, quia Leges gerere debent nomen eorum, in quibus fita est potestas illas faciendi. Porro, in regimine Aristocratico, autoritas residet in Senatu, qui est Collegium Primum; Caput verò est solum Minister Collegii, sive Corporis, & electum est solum ad illius jussa exequenda. Indè est procul dubio, quòd Apostoli Decretum suum circa observationes legales ascripserunt Concilio, non verò S. PETRO. *Visum est Spiritui Sancto & nobis*, ACT. APOST. Cap. XV. Verisimile est autem, quòd si haberemus Acta aliorum Conciliorum, in quibus Decreta scripta fecerunt iidem Apostoli, vel potius, si talia Decreta in aliis Conciliis fecissent, communis esset omnium eorum forma. Indè est etiam, quòd omnes Synodi Generales in Oriente habitæ, novem prioribus sæculis, Decreta & Canones suos nomine suo conceperint; inter Occidentales verò præcipuarum pleræque idem fecerunt, ut videre est in 1. Concilio *Pisano* in *Constantiensi*, in *Basileensi*, in *Tridentino*. Concilia hæc aliis multis Generalibus anteposimus, ideo, quòd habitata fuerint ad restaurandam autoritatem Conciliorum Generalium à Pontificibus usurpatam, sive quoad Fidei Definitiones sive quoad Canones reformationis generalis, à quâ immunes se esse hi contendebant.

Quòd si natura regiminis Ecclesiastici poscat, ut Decreta Conciliorum horum nomini ascribantur, indè sequitur, illa nomine Præsidentis concipiendo, recedi ab illius regiminis formâ, quamvis expressa mentio fiat consensus aliorum Episcoporum; hæc enim expressio non impedit, quominus Decreta, in quibus solus Præsidentis loquitur, regimen Monarchicum sapiant, & significant ad ejus solius officium pertinere, ut condant Leges, & reliquos, qui earum participes dicuntur esse meros Consiliarios, quorum consensum adhibet Præsidentis, ut majus Constitutionis suæ pondus adhibeat.

Imò, cum clausula *de consilio & assensu Fratrum nostrorum* in Decretis Pontificis apponatur solum ob consuetudinem styli, metuendi locus est, ne clausula, *de consilio & assensu Coepiscoporum nostrorum*, vel *approbante Concilio*, quæ leguntur in Conciliorum Constitutionibus Præsidentis nomine conceptis, eodem vitio laborent.

Adjice, quòd Decreta Conciliorum Præsidenti non sine aliqua injustitiâ ascribantur, quia Præsidenti attribuitur id, quod magis ad reliquam Synodum, quam ad ipsum pertinet: nam Decreta sunt juxta pluralitatem suffragiorum; porro, votum Præsidentis unicus suffragii vim habet; itaque ceteri Patres Concilii simul juncti majorem habent partem in ejus Decretis, quam solus Præsidentis, præsertim ubi numerus Patrum magnus est. Cum, v. g. si centum Patres Decreto consenserint, Præsidentis, si ex illis est, centesimam duntaxat partem habet, sive non influit nisi ex centesimâ parte.

Dicimus, *si ex illis est*, quia nonnunquam accidit, ut Decreta fiant contra votum Præsidentis, quando Corpus, aut major ipsius pars sententiam tenet contrariam opinioni Capitis seu Præsidentis, quo in casu contra suam sententiam concludere debet, nec non pronunciare sive edere Corporis nomine Decreta, quæ ipse non probat. Undè nova nascitur ratio non concipiendi Decreta nomine Præsidentis; nam in casu, quo sententia Corporis vincit opinionem Præsidentis, decet ne, ut hic loquatur in Decretis & dicat, se prohibere id, quod volebat, & fortè etiam vellet præcipere aut permittere, vel se præcipere id, quod vetare voluisset, atque etiamnum cuperet, si res à suo arbitrio penderet.

Cum igitur forma concipiendi Decreta nomine Præsidentis multis incommodis obnoxia sit, quorum plura ordinaria sunt, nullum autem sequatur ex eo, quòd illa Concilio ascribantur, imò hoc bonum sit; constare debet indifferens seu promiscuum non esse alterutram formam usurpari, sed è contra valdè referre, ut posteriori priori anteponatur.

Tom. I.

SECTIO VIII.

An post Concilium Tridentinum reperiantur Concilia particularia, quorum Decreta confecta sint sub Archiepiscopi nomine, cum Suffraganeorum consilio & consensu; & quanam illa sint.

SYNODOS Particulares, quoad formam Decretorum suorum, Conciliis Generalibus immediatè præcedentibus conformare se solere constat & ex observationibus sequentibus patebit.

1. Ante Concilia *Lateranensia*, quæ Generalibus annumerantur, & quorum primum an. 1122. sub *PASCHALI II.* habitum fuit, nullum est Concilium Generale, cujus Decreta sub nomine Pontificis, tanquam Præsidentis Concilii, concepta fuerint. Antè loquebatur ipsa Synodus. Indè est, quòd Synodi particulares ante sæculum XI. habitæ nunquam Decreta sua conceperint sub nomine Præsidentis, sed suo. Credebatur, & meritò, quòd cum illa ex communi Episcoporum Congregatorum autoritate, non verò solius Prælati Præsidentis fierent, deceret, ut illa omnibus ascriberentur, & proindè loqueretur Synodus.

Post Concilia *Lateranensia*, & alia Concilia; quæ eorum exemplum secuta sunt, qualia sunt utrumque *Lugdunense*, nec non *Vienense*, multas reperimus Synodos Particulares, in quarum Decretis loquitur Præsidentis, tanquam à sui unius autoritate ea profecta essent & aliis Episcopis usus esset tanquam Consiliariis, quorum consensum requisiverat. Multa sunt exempla in *Tomo XI. CONC. Part. 1. & 2.* & præ cæteris, Concilium *Canturiense* 1200. *Narbonense* 1227. & 1258. *Burdigalense* 1237. & 1258. Quatuor Concilia *Ravennensia* 1286. 1311. 1314. 1317. Multas prætermitto Synodos itidem Particulares, quibus Legati Pontificii præfederunt, ideòque Decretis earum nomen suum præfixerunt præcipuè sunt *Parisiensis* 1212. *Londinensis* 1268. *Dudensis* 1279.

2. Post Concilia *Pisana* 1408. *Constantiensia* 1414. *Basileense* 1431. quæ Decreta sua nomine suo conceperunt, extant Synodi Particulares, quæ illa imitatae sunt: talis est *Rothomagensis* an. 1445. in cujus quadraginta Canonibus verba hæc *Sancta Synodus* exprimentur, aut subaudiuntur.

Cum igitur certum sit Concilia Particularia in Decretorum suorum formâ sequi formam Conciliorum Generalium immediatè præcedentium, credibile esset Concilia Provincialia post Tridentinum celebrata, suo ipsorum nomine Decreta sua concepisse; tamen multum abest quominus id verum sit; nam plusquam sunt *duodecim* ex illis, in quibus Archiepiscopus loquitur, & dicit, se statuere *ex consilio & consensu Suffraganeorum suorum*. Talia sunt sex Concilia *Mediolanensia*, Concilium *Rothomagensis* 1581. *Rhemense* 1583. *Aquense* 1585. *Tolosanum* 1590. *Avenionense* 1594. *Aquileense* 1596. *Narbonense* 1609. ut patet ex initio uniuscujusque Concilii.

In plerisque aliarum Synodorum post Tridentinum habitatum, ipsa Synodus loquitur. Tales sunt *Rhemensis* an. 1564. *Cameracensis* 1565. *Toletana* 1566. *Mechliniensis* 1570. *Turonensis* 1583. *Bituricensis* 1584. *Mexicana* 1585. *Mechliniensis* 1607. Quoad Synodos *Burdigalenses* 1583. & 1624. quarum forma diversa est, Archiepiscopus loquitur unâ cum Suffraganeis, ut videtur in fine 4. Decreti Prioris Synodi, *nos & Coepiscopi nostri*, & in Præfatione cap. 1. posterioris. *quod non modò nos, sed & Reverendissimi Coepiscopi.*